

Lieta C-28/23

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2023. gada 24. janvāris

Iesniedzējtiesa:

Okresný súd Bratislava III (Bratislavas III rajona tiesa, Slovākija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2023. gada 16. janvāris

Prasītāja:

NFŠ a. s.

Atbildētāja:

Slovenská republika (Slovākijas Republika) ar *Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky* (Slovākijas Republikas Izglītības, zinātnes, pētniecības un sporta ministrijas, Slovākija) starpniecību

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (Slovākijas Republikas Izglītības, zinātnes, pētniecības un sporta ministrija)

Pamatlietas priekšmets

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Futbola stadiona būvniecība – Publisks būvdarbu līgums – Priekšlīgums – Subsīdijas līgums – Līguma kvalificēšana par publisku līgumu – Līguma absolūta un relatīva spēkā neesamība – Direktīvas 2004/18/ES, 2014/24/ES un 89/665/EEK

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības tiesību interpretācija, LESD 267. pants

Prejudiciālie jautājumi

1. Vai subsīdijas līgums un pārdošanas priekšlīgums, kas noslēgti starp ministriju (valsti) un privāttiesību subjektu, kurš izraudzīts bez konkursa procedūras, ir “publisks būvdarbu līgums” Direktīvas 2004/18 1. panta 2. punkta b) apakšpunkta vai Direktīvas 2014/24 2. panta 6. punkta c) apakšpunkta izpratnē, ja subsīdijas līgums ir Eiropas Komisijas apstiprināts valsts atbalsts LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta izpratnē, subsīdijas līgumā ietverto saistību priekšmets ir valsts saistība piešķirt subsīdiju, kā arī privāttiesību subjekta saistība uzbūvēt būvi atbilstoši ministrijas noteiktajiem nosacījumiem un nodrošināt sporta organizācijai iespēju izmantot daļu no šīs būves, savukārt priekšlīgumā ietverto saistību priekšmets ir privāttiesību subjektam piešķirtā vienpusējā iespēja, kas izpaužas kā valsts saistība atpirkt uzbūvēto būvi, un šie līgumi veido laika un materiālo aspektu ziņā savstarpēji saistītu ministrijas un privāttiesību subjekta savstarpējo saistību ietvaru?

2. Vai Direktīvas 2004/18 1. panta 2. punkta b) apakšpunkts vai Direktīvas 2014/24 2. panta 6. punkta c) apakšpunkts nepieļauj dalībvalsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru par absolūti spēkā neesošu (t.i., no sākuma/*ex tunc*) uzskatāms tāds tiesisks darījums, kas pēc sava satura vai mērķa ir pretrunā likumam vai ir atzīstams par likuma apiešanu, vai arī ir pretrunā labiem tikumiem, ja šis likuma pārkāpums izpaužas kā būtisks publisku līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas noteikumu pārkāpums?

3. Vai Direktīvas 89/665 2.d panta 1. punkta a) apakšpunkts un 2. punkts nepieļauj dalībvalsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru par absolūti spēkā neesošu (t.i., no sākuma/*ex tunc*) uzskatāms tāds tiesisks darījums, kas pēc sava satura vai mērķa ir pretrunā likumam vai ir atzīstams par likuma apiešanu, vai arī ir pretrunā labiem tikumiem, ja šis likuma pārkāpums izpaužas kā publisku līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas noteikumu būtisks pārkāpums (apiešana), kā tas ir pamatlietā?

4. Vai Direktīvas 2004/18 1. panta 2. punkta b) apakšpunkts vai Direktīvas 2014/24 2. panta 6. punkta c) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neļauj *ex tunc* uzskatīt, ka tāds pārdošanas priekšlīgums kā pamatlietā aplūkotais ir radījis tiesiskas sekas?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru: 1. panta 2. punkta b) apakšpunkts

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK: 2. panta 6. punkta c) apakšpunkts, 18. panta 1. punkts

Padomes Direktīva (1989. gada 21. decembris) par to normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu, kuri attiecas uz izskatīšanas procedūru piemērošanu, piešķirot piegādes un uzņēmuma līgumus valsts vajadzībām (89/665/EEK): 2.d panta 1. punkta a) apakšpunkts un 2. punkts

Tiesas spriedums, 2009. gada 29. oktobris, Komisija/Vācija, C-536/07, EU:C:2009:664, 57. punkts

Tiesas spriedums, 2014. gada 10. jūlijs, *Impresa Pizzarotti*, C-213/13, EU:C:2014:2067, 41., 43. un 44. punkts

Tiesas spriedums, 2022. gada 12. maijs, Komisija/Austrija (Vēl neuzbūvētas ēkas iznomāšana), C-573/19, EU:C:2021:319, 49. un 50. punkts

Atbilstošās valsts tiesību normas

Zákon z 26. februára 1964 č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (1964. gada 26. februāra likums Nr. 40/1964 – Civilkodekss) ar grozījumiem (turpmāk tekstā – “Civilkodekss”):

- 39. pants: “Tiesisks darījums, kura saturs vai mērķis ir pretrunā likumam vai kurš ir atzīstams par likuma apiešanu, vai arī kurš ir pretrunā labiem tikumiem, ir spēkā neesošs.” (tiesiska darījuma absolūta spēkā neesamība)
- 40.a pants: “Ja tiesiska darījuma spēkā neesamības iemesls izriet no 49.a panta, 140. panta, 145. panta 1. punkta, 479. panta, 589. panta un 701. panta 1. punkta noteikumiem, tiesisks darījums ir uzskatāms par spēkā esošu, ja persona, kuru ietekmē tiesisks darījums, neatsaucas uz tiesiska darījuma spēkā neesamību. Uz spēkā neesamību nevar atsaukties tas, kurš pats to ir izraisījis. Tas pats attiecas arī uz gadījumiem, kad tiesisks darījums netika noslēgts tādā formā, kāda izriet no pušu vienošanās (40. pants). Ja tiesisks darījums ir pretrunā vispārēji

piemērojamam tiesiskajam regulējumam par cenām, tas ir spēkā neesošs tikai tiktāl, ciktāl tas ir pretrunā šim regulējumam, ja uz tiesiska darījuma spēkā neesamību atsaucas persona, kuru ietekmē tiesisks darījums.” (tiesiska darījuma relatīva spēkā neesamība)

Zákon zo 14. decembra 2005 č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (2005. gada 14. decembra Likums Nr. 25/2006 par publisko iepirkumu un par dažu likumu grozīšanu un papildināšanu), ar grozījumiem: 1. panta 2. punkta m) apakšpunkts, 1. panta 7. punkts, 3. panta 3. punkts un 147.a pants

Zákon z 18. novembra 2015 č 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (2015. gada 18. novembra Likums Nr. 343/2015 par publisko iepirkumu un par dažu likumu grozīšanu un papildināšanu), ar grozījumiem: 1. panta 2. punkta c) apakšpunkts, 3. panta 3. punkts, 10. panta 3. punkts, 181. panta 1. punkts un 181. panta 11. punkts

Īss pamatlītas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Slovākijas Republikas valdība (turpmāk tekstā – “valdība”) laikposmā no 2006. līdz 2013. gadam pieņēma vairākus lēmumus ar nodomu Slovākijā uzbūvēt *Národný futbolový štadión* (nacionālo futbola stadionu, turpmāk tekstā – “stadions”), kas atbilstu *UEFA* standartiem. Projekta investoru/darbuzņēmēju bija paredzēts izraudzīt atklātā procedūrā.
- 2 2013. gada 10. jūlijā valdība bez iepirkuma vai konkursa procedūras pieņēma lēmumu Nr. 400/2013, pamatojoties uz kuru *Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky* (Slovākijas Republikas Izglītības, zinātnes, pētniecības un sporta ministrija; turpmāk tekstā – “Izglītības ministrija”) ar konkrētu sabiedrību, proti, *Národný futbalový štadión, a. s.* (prasītājas *NFŠ, a. s.* juridiskā priekštece), bija jānoslēdz memorands, kurā bija paredzēts noteikt subsīdijas piešķiršanas un stadiona būvniecības nosacījumus. Memoranda galīgā redakcija jau bija iekļauta attiecīgajā valdības lēmumā. *Memorandum o spolupráci pri realizácii výstavby a prevádzke športovej infraštruktúry “Národný futbalový štadión”* (Memorands par sadarbību sporta infrastruktūras objekta “*Národný futbalový štadión*” (nacionālais futbola stadions) būvniecībā un ekspluatācijas īstenošanā, turpmāk tekstā – “memorands”) tika parakstīts 2013. gada 11. jūlijā.
- 3 2013. gada 15. augustā Izglītības ministrija un *Národný futbolový štadión, a. s.* noslēdza *Zmluva o podmienkach poskytnutia dotácie na výstavbu Národného futbalového štadióna* (līgums par subsīdijas piešķiršanas nacionālā futbola stadiona būvniecībai nosacījumiem; turpmāk tekstā – “līgums par subsīdijas piešķiršanas nosacījumiem”). Saskaņā ar šī līguma noteikumiem 60 dienu laikā pēc tā stāšanās spēkā, t.i., 2013. gada 20. septembrī, tika publicēts uzaicinājums iesniegt pieteikumus subsīdijas piešķiršanai sporta jomā Nr. 2013–11 – “*Národný futbolový štadión*” (turpmāk tekstā – “uzaicinājums iesniegt pieteikumus”).

Atbilstīgi uzaicinājumam iesniegt pieteikumus tikai *Národný futbalový štadión, a. s.* tika atzīta par subjektu, kas ir tiesīgs iesniegt pieteikumu.

- 4 2013. gada 21. novembrī, pamatojoties uz uzaicinājumu iesniegt pieteikumus, Izglītības ministrija un *Národný futbalový štadión, a. s.* noslēdza *Zmluva o poskytnutí dotácie zo štátneho budžeta* (līgums par subsīdijas piešķiršanu no valsts budžeta). Subsīdija tika piešķirta, neveicot atlasu no plašāka interesentu loka (nerīkojot konkursa procedūras), jo saskaņā ar uzaicinājumu iesniegt pieteikumus vienīgais subjekts, kas bija tiesīgs iesniegt pieteikumu, bija *Národný futbalový štadión, a. s.*, kā noteikts valdības lēmumā Nr. 400/2013.
- 5 Izglītības ministrija apņēmas piešķirt subsīdiju 27 200 000 EUR apmērā stadiona būvniecības projekta īstenošanai.
- 6 *Národný futbalový štadión, a. s.* apņēmas līdzfinansēt stadionu vismaz 60 % apmērā no būvniecības izdevumiem.
- 7 2016. gada 10. maijā Izglītības ministrija, rīkojoties Slovēkijas Republikas vārdā, kā turpmākā pircēja noslēdza ar *NFŠ, a. s.* kā turpmāko pārdevēju *Zmluva o budúcej (kúpnej) zmluve č. 0385/2016* ((Pārdošanas) priekšlīgums Nr. 0385/2016, turpmāk tekstā – “priekšlīgums”), kurā tika noteikti nosacījumi, ar kādiem tiks noslēgts solītais stadiona pārdošanas līgums, pamatojoties uz *NFŠ, a. s.* uzaicinājumu, ievērojot, ka līdz ar pārdošanu īpašumtiesībām uz stadionu un ar tā ekspluatāciju saistītajiem riskiem bija jābūt nodotiem Slovēkijas Republikai. Priekšlīguma sastāvdaļa bija pielikumi, kuros bija detalizēti izstrādātas uzceltās ēkas – stadiona – tehnisko un materiālo parametru specifikācijas. Tādējādi būves specifikāciju noteica Slovēkijas Republika, kuras vārdā rīkojas Izglītības ministrija.
- 8 Tajā pašā dienā, t. i., 2016. gada 10. maijā, Izglītības ministrija un prasītāja noslēdza līguma par subsīdijas piešķiršanu 1. papildinājumu, ar kuru izslēdza iespēju *Slovenský futbalový zväz* (Slovēkijas Futbola asociācija, Slovēkija) bez maksas izmantot atsevišķas stadiona telpas.
- 9 Lai priekšlīgums radītu tiesiskās sekas, bija jāīstenojas trim nosacījumiem, proti, 1) līguma publicēšana valsts centrālajā līgumu reģistrā, 2) Eiropas Komisijas lēmums par priekšlīgumā un subsīdijas līgumā paredzēto darījumu izvērtēšanu no valsts atbalsta pieļaujamības viedokļa un 3) *Úrad pre verejné obstarávanie Slovenskej republiky* (Slovēkijas Republikas Publisko iepirkumu birojs, Slovēkija; turpmāk tekstā – “birojs”) kā valsts publiskā iepirkuma uzraudzības iestādes atzinums par priekšlīgumā paredzēto darījumu saderību ar tiesību normām publiskā iepirkuma jomā.
- 10 Ar 2017. gada 24. maija lēmumu Nr. SA.46530 Eiropas Komisija atzina, ka valsts atbalsts, proti, iepriekš aprakstītā subsīdija un pārdošanas iespēja, ir saderīgs ar iekšējo tirgu LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta izpratnē, kas nozīmēja, ka ir izpildīts otrais no iepriekš minētajiem nosacījumiem, lai priekšlīgums radītu tiesiskās sekas.

- 11 Attiecībā uz trešo no iepriekš minētajiem nosacījumiem, lai priekšlīgums radītu tiesiskas sekas, birojs, neraugoties uz Izglītības ministrijas lūgumu, nepauda saistošu nostāju un neveica nekādu kontroli attiecībā uz priekšlīgumā paredzēto darījumu un tādējādi neapstiprināja priekšlīgumā paredzēto darījumu. Biroja priekšsēdētāja nosūtīja tikai nesaistošu atbildi 2016. gada 8. jūlija vēstulē.
- 12 Pašlaik ir uzsāktas šādas tiesvedības: 1) Izglītības ministrija un Slovākijas Republika iesūdz *NFŠ, a. s.* tiesā par visas subsīdijas summas 27 200 000 EUR apmērā atmaksu ar procentiem un tiesāšanās izdevumiem, pamatojoties uz to, ka subsīdijas līgums ir absolūti spēkā neesošs tā neatbilstības likumam dēļ, 2) *NFŠ, a. s.* iesūdz Izglītības ministriju un Slovākijas Republiku tiesā, pieprasot, lai tiktu noteikts tāda priekšlīguma neizpildāmā noteikuma saturs, kurā ir noteikta stadiona pārdošanas cenas aprēķināšanas kārtība, 3) *NFŠ, a. s.* iesūdz Slovākijas Republiku un Izglītības ministriju tiesā par līgumsoda 48 000 000 EUR apmērā samaksu par to, ka nav noslēgts solītais stadiona pārdošanas līgums saskaņā ar priekšlīguma noteikumiem, un 4) *NFŠ, a. s.* iesūdz Slovākijas Republiku un Izglītības ministriju tiesā par zaudējumu, kas tai esot radušās saistībā ar stadiona projektu, atlīdzību 47 349 262,73 EUR apmērā, kā arī par procentiem un izmaksām.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 13 Prasītāja apgalvo, ka bez valsts atbalsta – subsīdijas un pārdošanas iespējas – piešķiršanas privāts investors (prasītāja) nebūtu varējis īstenot stadiona būvniecību. Valsts atbalstu šim projektam veidoja divi instrumenti, proti, subsīdija, kas piešķirta atbilstīgi subsīdijas līgumam, un priekšlīgumā paredzētā iespēja. Pēc prasītājas domām, līgums par subsīdijas piešķiršanas nosacījumiem un memorands kopīgi radīja tiesisku ietvaru, kura mērķis bija tai garantēt, ka gadījumā, ja tā veiksmīgi izturēs uzaicinājuma iesniegt pieteikumus subsīdijas piešķiršanai stadiona būvniecībai procedūru, tai tiks nodrošināts valsts atbalsts.
- 14 Turklāt prasītāja apgalvo, ka no priekšlīguma neizriet pienākums uzcelt un pēc tam pārdot stadionu Izglītības ministrijai. Prasītājas ieskatā priekšlīgums neatbilst publiska līguma definīcijai, jo saskaņā ar Tiesas judikatūru, lai jebkuru līgumu varētu kvalificēt par publisku līgumu, no tā ir jāizriet pienākumam veikt konkrētus darbus, kuru izpildi var pieprasīt tiesā. Turpretim priekšlīgumā šāds pienākums nav noteikts. Prasītāja apstrīd priekšlīguma atlīdzības raksturu, apgalvojot, ka priekšlīguma priekšmets ir tikai prasītājai piešķirtā iespēja, nevis tās pienākums izpildīt līgumu.
- 15 Izglītības ministrija apgalvo, ka – veicot stadiona būvdarbus –, tika pārkāpti publiskā iepirkuma tiesību normas. Tā uzskata, ka līguma par subsīdijas piešķiršanu no valsts budžeta noslēgšana ir pretrunā likumam, jo subsīdija tika piešķirta un līgums tika noslēgts, pamatojoties uz uzaicinājumu, kurā nebija paredzēts rīkot konkursu starp pretendentiem, kuri pretendēja uz finanšu

līdzekļiem. Tādējādi, pēc Izglītības ministrijas domām, subsīdijas līgums ir spēkā neesošs Civilkodeksa 39. panta izpratnē (absolūta spēkā neesamība).

- 16 Turklāt Izglītības ministrija apgalvo, ka publiskā iepirkuma procedūru nepiemērošana un būtībā tieša līguma slēgšanas tiesību piešķiršana *NFŠ, a. s.* ir pretrunā ne tikai tiesību aktiem par publisko iepirkumu, bet arī citiem Slovērijas Republikas tiesību aktiem, kuros ir noteikta konkursa rīkošana vai pienākums taupīgi un efektīvi pārvaldīt publiskos līdzekļus.
- 17 Izglītības ministrija uzskata, ka līgums par subsīdijas piešķiršanu no valsts budžeta un priekšlīgums ir Izglītības ministrijas un *NFŠ, a. s.* savstarpējo tiesību un pienākumu – laika un materiālo aspektu ziņā savstarpēji saistīts – kopums, ar ko apzināti tika apiets režīms, kas noteikts *zákon č. 25/2006 Z. z. o veřejnom obstarování a o změně a doplnění některých zákonů* (Likums Nr. 25/2006 par publisko iepirkumu un par dažu likumu grozīšanu un papildināšanu) ar grozījumiem vai *zákon č. 343/2015 Z. z. o veřejnom obstarování* (Likums Nr. 343/2015 par publisko iepirkumu), un tāpēc ir absolūti spēkā neesošs no paša sākuma, jo tas ir pretrunā likumam par publisko iepirkumu vai ir atzīstams par tā apiešanu.
- 18 Izglītības ministrija uzskata, ka darbuuzņēmēja vai investora atlasei bija jānotiek pārredzamā konkursā un nebija jādod priekšroka konkrētam privāttiesību subjektam.
- 19 Izglītības ministrija apgalvo, ka subsīdijas līgumā ir izklāstīti nosacījumi, kādiem bija jāatbilst stadionam (tam bija jābūt 4. kategorijas stadionam *UEFA* direktīvas izpratnē, jāatbilst noteiktām prasībām attiecībā uz ietilpību, aprīkojumu, izmēriem, tehniskajiem parametriem, sportistu sagatavošanu utt.). Izglītības ministrija bija stadiona būvniecības vadības un uzraudzības komitejas locekle, kas tai deva iespēju sniegt viedokli par stadiona būvniecības un ekspluatācijas gaitu, kā arī par citiem jautājumiem, kas saistīti ar būvniecību, finansējumu, kā arī ārējo konsultantu analīzēm un atzinumiem. Uzraudzības komitejas uzdevumi un kontrole ir tieši reglamentēti arī priekšlīgumā (priekšlīguma 4.1.1. punkts).
- 20 Turklāt Izglītības ministrija uzskata, ka priekšlīguma 2.2. punktā ir skaidri paredzēta naudas atlīdzība, aprēķinot pārdošanas cenu (tostarp norādot tās augšējo robežu). Tādējādi priekšlīgumā ir paredzēta procedūra attiecībā uz to, par kādu cenu valstij ir jāiegādājas stadions, pamatojoties uz solīto pārdošanas līgumu. Tādējādi priekšlīgumā paredzēto darījumu kopumā var reāli novērtēt naudā, un nav nozīmes tam, vai galīgā summa tiks ierakstīta solītajā pārdošanas līgumā, jo jau no priekšlīguma neapšaubāmi izriet, ka līgumslēdzējas puses vēlas veikt darījumu par atlīdzību. Pieņemot *NFŠ, a. s.* piedāvāto “atlīdzības/bezatlīdzības” koncepciju, praksē būtu iespējams – izmantojot šo apzināto un nelikumīgo metodi –, jebkuru atlīdzības līgumu pārvērst par bezatlīdzības līgumu, un tas tiktu darīts, padarot solīto atlīdzības līgumu par saistībām priekšlīgumā, piešķirot “vienpusēju iespēju” noslēgt solīto atlīdzības līgumu tikai vienai līgumslēdzējai pusei (pretendentam).

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 21 Jānoskaidro, vai i) subsīdijas līgums par būves būvniecību, kas papildus komerciālajam mērķim kalpos arī sporta veicināšanai, un ii) priekšlīgums, kas noslēgts starp Izglītības ministriju (valsti) un bez konkursa procedūras izraudzīto privāttiesību subjektu, ir
- “publisks būvdarbu līgums Direktīvas 2004/18/EK 1. panta 2. punkta b) apakšpunkta vai Direktīvas 2014/23/ES 2. panta 6. punkta c) apakšpunkta izpratnē, ja:
- subsīdijas līgums ir Eiropas Komisijas apstiprināts valsts atbalsts LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē,
 - subsīdijas līgumā ietvērto saistību priekšmets ir valsts saistība piešķirt subsīdiju, kā arī privāttiesību subjekta saistība uzbūvēt būvi atbilstoši Izglītības ministrijas noteiktajiem nosacījumiem un nodrošināt sporta organizācijai iespēju izmantot daļu no šīs būves, un
 - priekšlīgumā ietvērto saistību priekšmets ir privāttiesību subjektam piešķirtā vienpusējā iespēja, kas izpaužas kā valsts saistība atpirkt uzbūvēto būvi,
 - ievērojot, ka šie līgumi veido laika un materiālo aspektu ziņā savstarpēji saistītu Izglītības ministrijas un privāttiesību subjekta savstarpējo saistību ietvaru.
- 22 Pamatlietas dalībnieki norāda, ka attiecīgajā literatūrā un judikatūrā nav atrisināts jautājums par to, vai publisko iepirkumu likuma pārkāpums izraisa līguma absolūtu spēkā neesamību (spēkā neesamību no paša sākuma – *ex tunc*), vai arī runa ir par relatīvu līguma spēkā neesamību (*ex nunc*).
- 23 Šajā sakarā prasītāja savā prasībā par priekšlīguma satura noteikšanu daļā par pārdošanas cenas noteikšanu norāda, ka “ne attiecīgajā literatūrā, ne judikatūrā nav pilnībā atrisināts jautājums par to, vai publisko iepirkumu likuma pārkāpums izraisa līguma absolūtu vai relatīvu spēkā neesamību”. Šajā kontekstā prasītāja apgalvo, ka uz tiesiska darījuma (līguma) spēkā neesamību nevar atsaukties tas, kurš to ir izraisījis (Civilkodeksa 40.a pants).
- 24 Izglītības ministrija lūdz atzīt tiesisku darījumu (līgumu) par absolūti spēkā neesošu, jo apstrīdētais līgumu kopums rada acīmredzamu publiskā iepirkuma likumā, kā arī Savienības tiesībās reglamentēto publiskā iepirkuma normu apiešanu.
- 25 Valsts līmeņa judikatūra šajā jautājumā nav vienota. Prasītāja atsaucas uz *Krajský súd v Bratislave* (Bratislavas apgabaltiesa, Slovākija) spriedumiem, kuros attiecībā uz publiskā iepirkuma tiesību normu pārkāpumu tā piemēroja līguma relatīvās spēkā neesamības koncepciju. Turpretim Izglītības ministrija atsaucas uz *Ústavný*

súd (Slovākijas Republikas Konstitucionālā tiesa) spriedumu, kurā publiskā iepirkuma tiesību normu pārkāpums ir saistīts ar absolūtu spēkā neesamību *ex tunc*, un *Krajský súd v Bratislave* spriedumu, kurā šī tiesa atzina, ka tāda līguma slēgšanas tiesību piešķiršana, kas bija jāpiešķir saskaņā ar [publiskā iepirkuma] likumā noteikto procedūru, bet kas nav piešķirts šādā kārtībā, arī padara šādu līgumu par absolūti spēkā neesošu.

- 26 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jānoskaidro, vai Direktīvas 89/665 2.d panta 1. punkta d) apakšpunkts un 2. punkts nepieļauj dalībvalsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru par absolūti spēkā neesošu (t.i., no sākuma/*ex tunc*) uzskatāms tāds tiesisks darījums, kas pēc sava satura vai mērķa ir pretrunā likumam vai ir atzīstams par likuma apiešanu, arī vai ir pretrunā labiem tikumiem, ja šis likuma pārkāpums izpaužas kā publisku līgumu noslēgšanas tiesību piešķiršanas normu būtisks pārkāpums (apiešana).

DARBA VERSIJS